

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

59. An ea omnia, quæ dicta sunt de Episcopis pro imponendo pœnas, & mulctas pecuniarias clericis, & laicis in delictis misti fori, vel pro dispensationibus,, aut commutationibus procedant in Capitulo ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](#)

beneficiis, quorum collatio ad Episcopum pertinebat :
Ex p.8. tr.4. Ref.40.

Afirmativam sententiam docet Baunius in
Theol. mor. tract. 11. quaest. 25.

Primo, quia castigare scelera ordinariorum est
communis, propriaque Provincia: at Capitulum,
Sede Vacante, potestatem habet ordinarij. *Extra-*
nagenti Exarabilis, §. ceterum, de præbend. ergo &
plectendi vita: plectuntur autem, cum coram au-
thore fortius exvertitur ad bonis, est id ergo Capi-
tulo facere licitum, cùm quid est à reo admisum,
quod ei pena sit dignum.

2. Secundò, si esset Episcopus adhuc superstes,
hanc dubitè concubinarij recti indocilem, vitâque
tempem, ac eius similes, generis humani certa pro-
bita, gradu moveat posset, cùm præstet Ecclesiastis
care labe, quam ministros impios habere; sed ab
Episcopo fatus funèto, transit eius omnis authoritas
communis & ordinaria, in Canonorum ecclœsum,
in Capitulum, eum olim de majoritate & obedient.
Paninius tractat, de potest. *Capituli, Sede Vacan-*
ti, part. 1. Flaminius de resignat. lib. 7. quaest. 23.
num.21.

3. Obiit, eiusdem est destituere, cuius & confe-
tare: at beneficium debet à solo Episcopo conferri,
ut supponitur, non à Capitulo; ergo & ab illo, non
ito audiogno tolli.

4. Major est vera, cùm omnia sunt paria, quod
hic non accidit, cùm publica virilitas, dignitatemque
Ecclesiæ exigant, Clericum, cuius impuri sunt mo-
res, ut puto ferentes membrum, rescindi de Ec-
clesia, quare cum Capitulo, Vacante Sede, per-
missa sunt omnia, que iurisdictionis sum necessariae,
ut dictum est antea, nec ferri possit, ac debeat, quod
in permicem grallatur innocentium, cuiusmodi est
infignis culpa, quæ infirmis peccandi est causa, cre-
derem Capitulo tum permisum esse, concebunarum
civitati notum, aut quilibet alium, ei vita non dis-
similem, private magistratu, quem in Ecclesiæ ges-
tit, quemadmodum & beneficia, quorum colla-
tio ad Episcopum pertinet, digne demandare, cùm
tempora vigent: quia in his quæ iusta sunt
ac necessaria, succedit Episcopo Capitulum, sed est
concubinarij submoto rejectioque à gradu honoris,
quo in Ecclesiæ fruitur ad istius, Deique gloriam, &
bonum fidelium, necessaria non tantum, sed & iusta
nocentis pena, ita & collatio magisterij quod obit,
alteri facta, eiusmodi est, quæ ad creati Episcopi tem-
pora non possit differri, ne ea prorogatio insonti
noceat. Ita Baunius.

RESOL. LIX.

An omnia, que dicta sunt de Episcopis ad impo-
nendas penas, multas pecuniarias Clericis, & laici
in delictis miseri fore, vel pro dispensationibus,
aut commutationibus, procedant in Capitulo Se-
de Vacante, & eius Vicario, ita ut in quocumque
eventu, & causa semper sint applicanda locis
piis?
Et an prædicta applicatio statim fieri possit à Vicario?
Capituli? Ex p.10. tr.8. Ref.10.

ET tandem ad complementum materie di-
cendum est, id quod diximus de obliga-
tione Episcopi ad applicandas penas, & multas pe-
cuniarias locis piis; idem dicendum est de Capitulo o-
pe Sede Vacante, & eius Vicario; ut individualiter i-
dicer novissime Paulus Squillante de obligationibus,
& Privilegiis Episcoporum, p.1. cap.28. n.9. vbi sic

ai: Dubitatur an Sede Episcopali Vacante, poenæ
pecuniarie debeat etiam locis piis applicari. Et
eis applicandas locis piis tradunt. Prosper de Au-
gust. Genensis, & Merolla; qui fatentur, quod ap-
plicatio prædicta, statim fieri poterit à Vicario. Ca-
pituli iuxta disp. Sac. Concilij Trident. 1. cap. 3. de
reform. & fuit plurimes obseruatum in Curia Archie-
piscopali Neapolit. Ita ille; vbi ait quoque quod sic,
ibidem, est in veterata confutudo pro criminibus
dignis compositione, compositiones facere, cum Epis-
copi Iurisdictio Sede Vacante ad Capitulum de-
volvatur, c. unico. ibi Glossa, de majoritate & obedi-
tienti, taliter, quod sicut Episcopo compositiones fa-
cere, ita nec etiam quod poterit denegati Capitulo, Sede
Vacante, quod quovisque durat Sedes Vacans repræ-
sentat Episcopum, & agit quæ Episcopus facere po-
terat. Et idem Squillante paulo infra num.12. sic
Petram ait: Nominie autem emolumenterum intelligi-
gitur pena imposta Inobedientibus, ratione con-
sumacione, & id etiam quod percipitur ratione decre-
ti, quod interponitur, intelliguntur etiam compositiones,
& pena pecuniaria. Quamvis emolumenta,
quæ proveniunt ex poenis pecuniariis sint applicanda
locis piis, iuxta disp. S. C. T. 1. cap. 25. c. 3. vt dictum
est; & hanc sententiam tenet etiam Episcopus Ric-
cius tom. 2. decif. 289. por. rotam, Genensis in praxi
Archiep. c. 69. num. 4. Prosper de Augustino in Addit.
ad Quarantam, verb. capitulum, vers. Prædicta restrin-
go, quibus addit. Merollam tom. 3. disp. 7. c. 7. dub. 1. n.
21. in fine assertentem, emolumenta, quæ proveniunt
ex poenis pecuniariis, tempore que vacat Sedes Epis-
copalis esse applicanda locis piis, iuxta dispositio-
nem Concilij Tridentini; quæ applicatio potest
fieri statim à Vicario Capituli: Et haec dicta suffi-
cient circa præsentem questionem, quæ omnia pro
veritate scripsi.

RESOL. LX.

An Capitulum Sede Vacante teneatur solvere debita
Episcopi defuncti ex fructibus Episcopatus?
Et docetur Capitulum Sede Vacante teneat & eleemosynas
impertiri, ad quas Episcopus teneatur. Ex p.8. tr. 4.
Ref.74.

S. 1. **A**D hanc questionem satis practicabilem,
affirmative responderet Themudo tom. 1.
decif. 4. num. 6. & seq. ait enim, certum esse Capitu-
lum Sede Vacante esse administratorum rerum
Episcopatus, & primo loco teneri solvere debita Epi-
scopi defuncti ex redditibus Episcopatus, residuum
que futuro Episcopo custodire, c. quia sape, de elect. lib.
6. c. presenti 9. de officio Ord. eadem lib. 6. & ibi glossa
verb. soluis debitis. Quarant. in summ. Bull. verb.
Cap. Sede vac. §. prædicta, Azved, recipil. 1. iii. 2. in
lege 6. à num. 4. & 19. Barbos. de potesta. Episcopi,
allegat. 114. num. 8. Zerol. verbo beneficias, versi. ad 6.
Boer. dist. 340. Gama decif. 3. 13. n. 3. & 4. & dist. 340.
num. 2. Cardol. verb. bona num. 29. Fulc. de visitat.
2. 6. 7. n. 9. optimum Concilium Ecclesiasticum Cald.
Garc. de beneficio. 2. dq part. cap. 1. à num. 89. Thesaur.
dist. 143.

2. Capitulum namque succedit Episcopo in om-
nibus ac si viueret exceptis reservatis. Quarant. verb.
Cap. Sede vac. in præ. & alibi latius diximus; cum er-
go succedit Episcopo, teneatur solvere salarium quod
debetur Episcopo pro regimine usque ad tempus (stat.)
Speculator lib. 1. iii. de auctore §. 1. num. 6. 4. & 1. 2. iii. de
fruct. & interest. §. 1. n. 15. & lib. 4. iii. de stat. Monach.
num. 64. Bart. in l. dissensio, initio, ff. solut. Matr.
monio; & ratio est, quia fructus sunt accessorijs
beneficijs.